

Marita Petersen, løgmaður í nýggjárshósti

Altavgerandi at vit varðveita okkara trúvirði

-Eins týðningarmikið tað er at varðveita peningakerfið, er tað at varðveita trúvirðið hjá landskassanum móttvegis lángevarunum, so lánini kunnu verða endurfíggað og betri láns-treytir fáast segði Marita Petersen, løgmaður ma. í nýggjárshósti síni. Hon fegnaðist um, at tað hevur eydnast okkum í avtalum við danir at fáa endurfígging fyrri falna skuld tey komandi 5 árin. Løgmaður segði:

Góðu landsmenn!

Á gáttini til nýggja árið er náttúrligt at spyrja, hvussu royndist árið, ið fór.

Í lógmannshósti á ólav-søku segði eg, at samfelag okkara hevði neyvan verið fyrri størri bakstøtur enn teimum, sum vit finga seinasta árið; men eg segði eisini, at tey búskaparligu útlitini sum heild tyktust at benda tann vegin, at niðurgongdin í samfelagnum var um at stegða, og at vit kunnu fara at ganga niðan brekka aftur.

Megnaðu vit so at venda gongdina ella bert at stegða hesi skeivu gongd í 1993?

Tíverri hildu vónirnar í ólavskurðini um, at nú var komið á botn, ikki, tí eisini í seinna hálfvri stungu nýggir trupulleikar seg upp, og størsta vanlukkan hjá okkum – arbeiðsloysið – vaks enn meira.

Fiskaloysi og vánaligir fiskamarknaðir, eru orsøkir til ringu stöðuna, men vit mugu ásanna, at orsøk til trupulleikarnar eisini er at finna í gongdini í áttatiárum, har bæði almenn og privat skuld vaks, og har vit ikki vístu nóg stóra virðing fyrri náttúrligu fortreytum okkara.

Møguleikarnir høvdu eisini nú verið betri at vent gongdini og minkað um arbeiðsloysið, um vit høvdu lært av søguni um tey sjei feitu árin og tey sjei rak árin.

Í staðin fyrri at leggja niðurfyrri tey feitu árin, brúktu vit meira enn alt og skuldarbúðum okkum.

So trupult tað enn kann

tykjast, so er høvuðsuppgávan at leggja eitt haldgott stöð undir samfelag okkara. Hetta er trupult m.a. tí vit hava so torført við at skilja, hvussu illa stendur til, og hvat krevst fyrri at tæna heildini. Vit hava eisini so trupult við at góðtaka, at okkara egna áhugamál ikki altíð vinna frama. Vit hava lyndi til at droyma um skjótar og lættar loysnir, men tíverri finnast slíkar ikki.

Tað er skyldan hjá landsstýri og lótingi at síggja veruleikan, sum hann er, og at velja loysnir, sum byggja á vitan og fakligar metingar og sum tæna heildini.

Landsstýrið gjørdi í oktober 1992 av at bjarga peningakerfinum. Tíverri vísti tað seg, at hetta bjarg-ingartiltak munti ov lítið. Trupulleikar tóku seg fleiri ferðir upp í 1993, og landsstýrið metti framvegis, at tað var neyðugt at bjarga peningakerfinum. Fóru teir báðir stóru bankarnir á búsgang, vildu fylgjarnar verið ógildir. Stöðan í dag, við afturlating av virkjum, tvingisilsslølum, stórum arbeiðsloysi og fólkaflýting, hevði tá verið fleiri ferðir verri.

So eg kann ikki taka undir við teimum, sum siga, at betri hevði verið, um bankarnir vóru farnir, tí tað hevði ikki ført til eina nýggja byrjan; men hevði harafturímóti verið eitt risastórt afturstig.

Tá kreppan hjá Fossbankanum tók seg upp, roynd landsstýrið eisini at fáa hann við í bankabjargingina, men danska stjórnin vildi ikki veita neyðugt lán

til hetta.

Landsstýrið hevur í fyrstunum tikið lán og veðhildið fyrri privatum vinnuvirki og fyrri almennum grunnum og stovnum. Landskassin maktar ikki at gjalda hesi lán aftur innan fyrri ásettast frestir næstu 5 árin. Tí er eins týðningarmikið og tað er at varðveita peningakerfið, at varðveita trúvirði

Løgmaður á nýggjárinum:

Fiskastovnarnir mugu og skulu byggjast upp aftur

Neyðugt er at áseta hægsta loyvda veiðu av teimum fiskasløgum, sum eru hótt segði løgmaður, tá hon kom inn á vinnuspurningar í nýggjárshósti síni. Hon segði:

Grundarlagið fyrri føroyska samfelagnum er fiskivinnan, og serstakliga hevur fiskivinnan kring Føroyar sviðið. Orsøknar eru, at fiskastovnarnir eru illa fyrri og at minni hevur verið roynt í 1993 vegna trupul figgingarviðurskipti hjá nógvum fiskiførum.

Fiskastovnarnir mugu

Marita Petersen, løgmaður: -Tað hevði verið eitt risastórt afturstig fyrri føroyska samfelagið, um bankarnir ikki vórðu bjargaðir. Mynd kalmar

hjá landskassanum móttvegis lángevarum, so lánini kunnu verða endurfíggað og betri láns-treytir fáast. Í

avtalunum við dansku stjórnina hevur eydnast okkum at fáa endurfígging fyrri falna skuld tey komandi

5 árin.

framburð fyrri virkseminum í Føroyum. Landsstýri og lóting kunnu bert skapa karmar, vinna má sjálv fylla út.

Landsstýrið hevur ásað, at tað er týðningarmikið, at marknaðarviðurskipti okkara verða broytt soleiðis, at bestu móguleikar verða fyrri at leggja okkara egna viðurskipti til rættis samstundis, sum vit ikki verða verri fyrri enn kappingarnar okkara á stóru marknaðinum um heimin. Landsstýrið hevur fingið lyfti frá dansku stjórnini um stuðul og fer at arbeiða fyrri, at Føroyar fáa somu sømdir í ES sum sonevndu EBS-londini, eitt nú Ísland og Noreg.

byggjast upp aftur. Neyðugt er at áseta hægsta loyvda veiðu av teim fiskasløgum, ið eru hótt. Og neyðugt er at fáa skipanir, ið geva fiskivinnuni móguleika at bera seg.

At høvuðsvinnan kann rekast við góðum búskaparligum úrsliti, sum kann kasta av sær til annað vinnu-

virsemi í samfelagnum, er ein avgerandi treyt fyrri at vinna fram.

Vinnulívið hevur fingið broytt viðurskipti at arbeiða undir og má laga seg til ein størri marknað enn heima-marknaðin. Undir hesum fyriritreytum má vinnulívið sjálvt við hugsjónum, dugnaskapi og áræði skapa